

ΓΝΩΣΤΑ ΚΑΙ ΑΓΝΩΣΤΑ

Γράφει ο Αντώνης Αμπατζής → ampandonis@gmail.com

Η ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ ΕΝΟΣ ΟΝΟΜΑΤΟΣ MACEDON DELUXE

Πολλές φορές αναρωτιέμαι ποιός κινεί τα νήματα της εξωτερικής πολιτικής σκηνής στην Ελλάδα για θέματα σοβαρά όπως η ονομασία των Σκοπίων. Ένα θέμα που μας έχει ταλαιπωρήσει αλλά και μας ταλαιπωρεί, χωρίς μέχρι στιγμής να υπάρχει κάποιο αποτέλεσμα. Η αφορμή για το σημερινό άρθρο στάθηκε μια διαφήμιση που έπεσε στα χέρια μου και μου επανέφερε μνήμες από το παρελθόν. Αλλά ας πάρουμε να πράγματα με την σειρά για να φτασούμε και στις αρχές της δεκαετίας του 90, τότε που γίνονταν τα μεγάλα συλλαλητήρια σε όλο τον κόσμο για την ονομασία της Μακεδονίας.

Ας αρχίσουμε λοιπόν από την πρόκληση στις ΗΠΑ πριν από μία εβδομάδα. Η επιλογή των Αμερικανών διοργανωτών, που διοργάνωσαν μια συνεδρίαση για την μάχη κατά των τζιχαντιστών και απέδωσαν στην αντιπροσωπεία των Σκοπιανών το συνταγματικό τους όνομα, δηλαδή «Μακεδονία» αντί του επίσημα αναγνωρισμένου FYROM, προκάλεσε την αποχώρηση του Έλληνα πρωθυπουργού και των ανθρώπων που τον συνόδευαν. Προηγήθηκε αίτημα της ελληνικής πλευράς να αντικατασταθούν οι ονομασίες, κάτι ωστόσο που δεν έγινε αποδεκτό και οριστικοποίησε την εμπλοκή.

Από την άλλη μεριά: ο πρωθυπουργός της ΠΓΔΜ, Νικόλα Γκρούεφσκι, ανέφερε ότι: «Η θέση μας είναι γνωστή και αυτή είναι στο πλαίσιο της πραγματικότητας, ότι δηλαδή εμείς είμαστε Μακεδόνες, ομιλούμε τη μακεδονική γλώσσα και ζούμε σε κράτος το συνταγματικό όνομα του οποίου είναι Δημοκρατία της Μακεδονίας». Αυτά υπογράμμισε ο πρωθυπουργός της ΠΓΔΜ, Νικόλα Γκρούεφσκι, κατά την ομιλία του στη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ, ενώ αναφέρθηκε και στην απόφαση του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης (ΔΔΧ), μετά την προσφυγή της ΠΓΔΜ κατά της Ελλάδας, λέγοντας ότι αυτή πρέπει να γίνει σεβαστή από όλους.

Αυστραλία 2015

Η διαφήμιση και η παρουσίαση για της εταιρίας CEDAR SHED η οποία φτιάχνει πολύ όμορφα ξύλινα σπιτάκια για τον κήπο έχει ονομάσει ένα από τα μοντέλα της Macedon. Το συγκεκριμένο μοντέλο μπορεί να το προμηθευτεί κάποιος απευθείας από την εταιρία. Εγώ το βρήκα σε φυλλάδιο παρουσίασης των προϊόντων της εταιρίας μέσω του Bunnings, από

Αριστερά: Η διαφήμιση από το παρελθόν. Δεξιά: Το ενημερωτικό φυλλάδιο της αυστραλιανής εταιρίας CEDAR SHED. Κάτω: Η οικογένεια Μανδύλα ιδιοκτήτες της COSMOCAR

το οποίο βέβαια μπορεί κάποιος να το προμηθευτεί. Θα μου πείτε ωραία και τι με αυτό. Πού είναι το περίεργο;

Για εδώ στην Αυστραλία ακριβώς αυτό μπορεί σε κάποιον να μην λείπει τίποτα. Φιλελεύθερη οικονομία υπάρχει σε ακραίο βαθμό μάλιστα, οπότε είναι για πολλούς θεμιτό να ονομάζεται ένα μοντέλο ενός προϊόντος με αυτό το όνομα.

Όμως τα πράγματα δεν είναι ακριβώς έτσι. Και εδώ θα γυρίσουμε πολλά χρόνια πίσω και συγκεκριμένα στα τέλη 1991 αρχές 1992 για μία ανάλογη περίπτωση ονομασίας μοντέλου με το όνομα MAKEDON.

Και εδώ θα καταλάβουμε πώς λειτουργούσε εκείνα τα χρόνια η εξωτερική πολιτική και πώς μετά από πολλά χρόνια αναρωτιόμαστε το πώς φτάσαμε εως εδώ με την ονομασία των Σκοπίων. Γιατί ο οποιοσδήποτε έπαιρνε πρωτοβουλίες και έκανε του κεφαλιού του θεωρώντας ότι έχει κάνει το σωστό.

Οικογένεια Μανδύλα

Η οικογένεια Μανδύλα παραμένει -και θα παραμείνει- άγνωστη στον πολύ κόσμο, αφού πρόκειται για ανθρώπους που αποφεύγουν φανατικά τη δημοσιότητα και παραμένουν προσπλωμένοι στο επιχειρηματικό τους όραμα που κατάφερε να ενώσει την Ευρώπη με τη μαύρη ήπειρο...

Στη Νιγηρία το όνομα Μανδύλας είναι κάτι σαν το... Ντό-

βαντ Τραμπ. Δεν είναι τυχαίο ότι στο κέντρο του Λάγος, της πρωτεύουσας της χώρας δεσπόζει το πολυώροφο "κτήριο Μανδύλα", εκεί όπου στεγάζονται οι πολυσιδεείς δραστηριότητες του ομίλου που δραστηριοποιείται εδώ και πάνω από μισόν αιώνα στη μακρινή χώρα. Η οικογένεια Μανδύλα είναι μεγάλη, αλλά τα μέλη της είναι ελάχιστα έως καθόλου γνωστά στο ευρύ κοινό, αφού κρατούν πολύ χαμηλό προφίλ και αποφεύγουν τις κοσμικές συναθροίσεις, εκτός εάν πρόκειται για events του κύκλου τους, του στενού και παλιού επιχειρηματικού πυρήνα της χώρας. Η γνωστότερη από τις δραστηριότητες τους είναι η ιδιοκτησία της KOSMOCAR ΑΕ, της δεύτερης μεγαλύτερης ελληνικής εταιρείας στο χώρο της αυτοκίνησης, μετά την Toyota, που ελέγχεται από την οικογένεια του Βασίλη Μανδύλα και έχει ταυτιστεί με τα αυτοκίνητα Volkswagen, Audi και Bentley τα οποία εισάγει και εμπορεύεται στην Ελλάδα.

Μια ιστορία σαν παραμύθι

Η οικογένεια Μανδύλα έλκει την καταγωγή της από τη Μακεδονία, γι αυτό και τα μέλη της που μένουν στην Ελλάδα, όπως ο Βασίλης και η Έρην Μανδύλα, μοιράζουν το χρόνο τους μεταξύ της Θεσσαλονίκης και της Αθήνας. Ο ιδρυτής της δυναστείας, Βασίλης Μανδύλας, κατέβηκε από την Πίνδο και εγκαταστάθηκε στα πεδινά της Μακεδονίας, όπου ασχολήθηκε επιτυχώς με

το εμπόριο. Ο γιός του Ιωάννης Μανδύλας ήταν, όμως, εκείνος που θα άλλαζε για πάντα την πορεία της οικογένειας. Στη διάρκεια του Μεσοπολέμου, ο νεαρός, που είναι φανερό ότι έχει ιδιαίτερες ικανότητες, φεύγει για το Λονδίνο για να σπουδάσει Οικονομικά. Εκεί κάνει πολύ σημαντικές γνωριμίες και ανοίγει τα φτερά του, διαβλέποντας τις εμπορικές ευκαιρίες της εποχής. Η φιλοδοξία του τον οδηγεί στην αχανή και άγνωστη Νιγηρία. Εκεί, δημιουργεί την προσωπική του Οικονομική Αυτοκρατορία: δρόμοι, αυτοκίνητα, εμπορικά δίκτυα, αεροδρόμια, ηλεκτρισμός, ηλεκτρικές συσκευές, αυτοκινητοβιομηχανίες.

Εκεί και ιδιαίτερα στην ιδιαίτερη πατρίδα τους, τη Μακεδονία, ανήκε πάντα η καρδιά τους. Στη Θεσσαλονίκη ο Ιωάννης Μανδύλας αποκτά διαστάσεις θρύλου και κάθε του επίσκεψη εκεί κινητοποιεί όλη την καλή κοινωνία της πόλης, που επιθυμεί διακαώς να συναναστραφεί μαζί του.

Πώς έκανε τη VW να ονομάσει ένα μοντέλο... Μακεδών!

Τον Σεπτέμβριο του 1991 ξεσπάει η κρίση με τα Σκόπια και τον Φεβρουάριο του 1992 γίνεται το παλλαϊκό συλλαλητήριο στη Θεσσαλονίκη. Ένα εκατομμύριο Μακεδόνες στους δρόμους. Ο Ιωάννης Μανδύλας δεν βγαίνει στους δρόμους, αλλά τηλεφωνεί στη Γερμανία... Σε λίγο η Volkswagen κυκλοφορεί σε όλο τον κόσμο το καινούργιο μοντέλο της με την ονομασία Passat Makedon. Τέτοια ήταν τότε η επιρροή του και οι γνωριμίες του στη μαμά εταιρία. Βέβαια αυτή η κίνηση κατακρίθηκε από πάρα πολλούς και από πολλά μέσα μαζικής ενημέρωσης. Η διαφήμιση αυτή είχε προκαλέσει και είχε δημιουργήσει σάλο.

Ο Νίκος Δήμου γνωστός συγγραφέας παλιός διαφημιστής αλλά και χρονογράφος είχε scho-

λιάσει αυτή την κίνηση της ΚΟΣΜΟΚΑΡ ΑΕ σαν ατυχής διαμέσω του περιοδικού 4τροχοί. Δηλαδή δεν μπορεί κάποιος να εκμεταλλεύεται τα πατριωτικά και εθνικά αισθήματα μετατρέποντας τα σε προϊόν με σκοπό βέβαια το κέρδος. Εξάλλου οι Γερμανοί ήταν αυτοί που υποστήριζαν δυναμικά τις θέσεις των Σκοπίων. Η ΚΟΣΜΟΚΑΡ αντέδρασε και διαβάστε αποστάσιμα από το ημερολόγιο του Νίκου Δήμου στο συγκεκριμένο περιοδικό.

«Η ΚΟΣΜΟΚΑΡ ΑΕ (αποκλειστικοί εισαγωγείς της Volkswagen) ενοχλήθηκε από τα σχόλιά μου στο προ-περασμένο τεύχος». (Για το Passat Makedon), αναφέρει ο κος Δήμου. «Εκπρόσωποί της επισκέφθηκαν τον Διευθυντή Σύνταξης και του εξέφρασαν την έντονη δυσαρέσκεια του Δ.Σ. της εταιρίας για τα γραφόμενα μου. Παράλληλα, στη διάρκεια της συζήτησης οι εκπρόσωποι της Κοσμοκάρ ζήτησαν ακόμα την απομάκρυνσή μου από το περιοδικό.

Όσο για το σχόλιό μου περί Passat Makedon - θα ήθελα να ξέρω αν η ΚΟΣΜΟΚΑΡ έκοψε τη διαφήμισή της και από την Καθημερινή και από τα άλλα έντυπα που επέκριναν (δριμύτατα) αυτήν την τόσο άτυχη πρωτοβουλία.»

Μάλιστα πολύ σωστά ο Νίκος Δήμου την αναφέρει σαν ατυχή πρωτοβουλία γιατί μόνο κακό έκανε αφού δυνδύεται έτσι μια διαφήμιση με έναν εθνικό σκοπό.

Κάπως έτσι λειτουργούσε η εξωτερική πολιτική όσον αφορούσε το θέμα της ονομασίας των Σκοπίων. Και κάπως έτσι μάλλον λειτουργεί και σήμερα. Χωρίς στρατηγική χωρίς όραμα χωρίς μέλλον. Το θέμα είναι ότι εμείς εδώ στους Αντίποδες πρέπει να ανεχόμαστε όλα τα κακώς κείμενα χωρίς δυστυχώς να αντιδρούμε.

